

12 Ústav konkurencieschopnosti a inovácií

Všeobecné informácie

Adresa:

Ústav konkurencie schopnosti a inovácií
Univerzitná 1
010 26

Riaditeľ:

prof. Ing. Štefan Medvecký, PhD.
tel: 041-513 20 24
fax: 041-565 29 40
e-mail: stefan.medvecky@fstroj.uniza.sk

Profil a organizačná štruktúra ÚKaI

ÚKaI je interdisciplinárne výskumné, vývojové, aplikačné a školiace pracovisko s orientáciou na problémy technologického výskumu, podnikavosti a inovácií, ktoré sú základom rastu produktivity a konkurencieschopnosti. Zriadenie Ústavu konkurencieschopnosti a inovácií Žilinskej univerzity (ÚKaI) bolo schválené AS ŽU dňa 7. 9. 2003.

Ústav konkurencieschopnosti a inovácií bol založený ako organizačná jednotka na Žilinskej univerzite. Jeho vytvorenie iniciovala Strojnícka fakulta a Elektrotechnická fakulta Žilinskej univerzity.

Ciele ÚKaI

- podpora rozvoja Žilinskej univerzity zavádzaním technologických, produktových a procesných inovácií,
- výskum a vývoj v oblasti High-Tech,
- prenos najnovších technológií, poznatkov a inovácií do priemyslu,
- výskum a analýza faktorov ovplyvňujúcich konkurencieschopnosť slovenského priemyslu,
- návrh metód, stratégií, postupov a technológií pre zlepšenie konkurencieschopnosti.

Hlavné aktivity ÚKaI

- produktové, procesné, technologické a systémové inovácie,
- integrácia nových výrobných metód,
- zvyšovanie produktivity a konkurencieschopnosti použitím moderných metód,
- prenos výsledkov výskumu do praxe,
- manažment európskych, štátnych a regionálnych projektov zameraných na inovácie,
- výučba a podpora talentovaných študentov a mladých výskumníkov,
- celoživotné vzdelávanie súvisiace s aktivitami UKaI.

ÚKaI má otvorenú štruktúru, ktorá umožňuje flexibilne reagovať na požiadavky očakávaných strategických partnerov regiónu z hľadiska orientácie predvývojového výskumu, kde kapacity pedagógov odborných katedier Žilinskej univerzity, doktorandov a diplomantov môžu byť významným faktorom pre rozhodovanie o umiestnenie investície. Cieľom je vytvárať interdisciplinárne tímy výskumných pracovníkov s orientáciou výskumnej problematiky na priemyslové aplikácie.

Pre riešenie projektov na ÚKaI sa využívajú jednak existujúce laboratóriá univerzity a ďalej novobudované pracoviská a laboratóriá hlavne na Strojníckej a Elektrotechnickej fakulte. Organizačne je ÚKaI členený na nasledovné zložky:

- A) Správa a vedenie ÚKaI
- B) Výskumné centrá ÚKaI:

I. Inkubátor nových technológií a procesov

CIEL

Zavádzanie automatizácie do výrobného procesu s podporou CAx systémov.

OBLASTI PÔSOBENIA

- modelovanie stavov a procesov reálneho sveta robotických pracovísk
- programovanie riadiacich systémov pre vybrané typy robotov
- vylučovanie a overovanie funkčnosti aplikácií
- offline programovanie.

II. High-tech centrum

Konštrukcia a bionika

CIEL

Integrácia multidisciplinárnych tímov pri inovácii a vývoji technických systémov.

OBLASTI PÔSOBENIA

- CAD/CAE systémy
- multimediálne technológie
- inovácie
- vizualizácia a animácie.

Reverse engineering a 3D meranie

CIEL

Redukovanie času pri vývoji produktov, konfrontácia vývojových a skutočne vyrobených produktov.

OBLASTI PÔSOBENIA

- bezdotykové skenovanie
- certifikačné merania
- 3D digitalizácia.

Rapid prototyping a rapid tooling

CIEL

Redukovanie času a nákladov pri vývoji prototypov a nástrojov.

OBLASTI PÔSOBENIA

- vývoj prototypov
- vývoj nástrojov
- FDM- fused deposition modeling
- vákuové liatie.

Virtuálna montáž

CIEĽ

Použitie virtuálneho prostredia pri montáži a tréningu pracovníkov.

OBLASTI PÔSOBENIA

- vzdelávanie, výskum, vývoj
- návrh prototypov
- testovanie prototypov.

Simulácie robotických procesov

CIEĽ

Návrh a simulácia robotických procesov a inteligentných systémov.

OBLASTI PÔSOBENIA

- vzdelávanie, výskum, vývoj,
- testovanie robotických procesov,
- vývoj inteligentných systémov.

Ergonómia a pracovné prostredie

CIEĽ

Analýza pracovného prostredia za účelom zvýšenia pracovného pohodlia.

OBLASTI PÔSOBENIA

- výskum a vývoj,
- analýza pracovného prostredia.

III. Centrum konkurencieschopnosti

CIEĽ

Podpora rastu konkurencieschopnosti.

OBLASTI PÔSOBENIA

- konzultačné služby
- benchmarking
- operačné audity
- finančné analýzy
- digitálny podnik.

Každé z týchto centier sa špecializuje na určitú oblasť, ale výskumné laboratóriá sa budujú koordinovane a zo spoločných zdrojov. Samozrejme, že aj pracovníci, študenti a doktorandi tvoria ad hoc tímy na riešenie konkrétnych výskumných projektov. Hlavnou cieľovou skupinou klientov pre Ústav konkurencieschopnosti a inovácií sú hlavne inovatívne firmy z oblasti strojárskoho, elektrotechnického a automobilového priemyslu. To však nevyklučuje spoluprácu aj v iných oblastiach, kde je pri riešení výskumných projektov potrebné používať sofistikované metódy, postupy a technológie.

Hlavné poslanie ÚKaI

- Rozvoj a zavádzanie technologických, procesných a výrobných inovácií a ich prenos do priemyselného prostredia.

- Výskum a analýza faktorov ovplyvňujúcich konkurencieschopnosť Slovenska a jeho jednotlivých regiónov a návrh metód, postupov a technológií pre jej zvyšovanie.
- Výskum a rozvoj vzdelávania v oblasti High-Tech.

V súčasnosti pracuje na ÚKaI viac ako 20 doktorandov a postdoktorandov zo SjF, EF a FRI Žilinskej univerzity. Okrem toho má ÚKaI 6,65 vlastných zamestnancov a 12 externých spolupracovníkov. Od polovice začiatku novembra 2012 nastúpil na ÚKaI do funkcie výskumníka jeden nový pracovník a dvaja noví pracovníci nastúpia na ÚKaI do polovice roku 2013 na riešenie projektu „Výskum v oblasti návrhu komplexného logistického systému vo výrobe“.

Vzdelávacia činnosť na ÚKaI

V rámci ÚKaI boli a sú organizované rôzne odborné školenia, kurzy a prednášky pre študentov, doktorandov a výskumných pracovníkov, ktoré vedú odborníci z iných univerzít a odborných pracovísk.

Dlhodobejšie prednáškové kurzy má na ÚKaI prof. Chlebus, Politechnika Wroclav (pokrokové inovatívne technológie), prof. Živčák, TU Košice (biomechanika) a Dipl. Ing. Holzinger z firmy Krauss Maffei (manažment inovácií).

Vedeckovýskumná činnosť na ÚKaI

Grantové úlohy a projekty riešené na ÚKaI

APVV

1. LPP-0242-09: Spoznajme bioniku - technické inovácie inšpirované prírodou. Zodpovedný riešiteľ: prof. Ing. Štefan Medvecký, PhD., (SjF, ÚKaI ŽU, LF UK), 2009-2012.
2. APVV-0197-11 participácia: Výskum expertného systému virtuálneho skúšobníctva veľkorozmerových valivých ložísk. Zodpovedný riešiteľ: prof. Ing. Štefan Medvecký, PhD., (ÚKaI ŽU, CEIT, SK, s.r.o.), 2012-2015.

MŠVVaŠ SR

1. Riešenie projektu aplikovaného výskumu zameraného na návrh systému on-line sledovania, riadenia a analýzy logistických prostriedkov. Stimul pre VaV. Štúdia realizovateľnosti mobilných robotických systémov. Automated guided vehicle (AGV) - mobilný robotický systém, automaticky riadené dopravné zariadenie. Zodpovedný riešiteľ: prof. Ing. Štefan Medvecký, PhD., (ÚKaI ŽU, CEIT SK), 2009-2012.
2. Riešenie projektu aplikovaného výskumu zameraného na získanie nových poznatkov v oblasti logistiky a technológii pre aplikácie v nosných oblastiach priemyslu Slovenskej republiky. Stimul pre VaV. Zodpovedný riešiteľ: prof. Ing. Štefan Medvecký, PhD., (ÚKaI ŽU, CEIT a.s.), XII./2012-III./2013.

Medzinárodné projekty a RP EÚ

1. 1CE009P1 CERIM-Central Europe Research to Innovation Models

Program: Central Europe

Popis projektu: cieľom projektu je zmapovať potenciál ŽU v oblasti transferu poznatkov a technológií a navrhnuť trvaloudržateľný model transferu poznatkov a technológií na Žilinskej univerzite.

Zodpovedný riešiteľ za ŽU: prof. Ing. Štefan Medvecký, PhD.

Doba realizácie: 1. 10. 2008 – 30. 9. 2011, predĺžené do IV./2012.

Spolupráca s praxou

1) Dohoda o spolupráci - Zriadenie informačno-poradenského miesta pre inovácie Úrad priemyselného vlastníctva SR a ÚKaI - 8. 11. 2004.

2) Rámcová zmluva o vytvorení spoločného pracoviska - ÚKaI a EVPÚ – 4. 1. 2005. V zmysle tejto zmluvy bolo založené spoločné výskumno-vývojové a vzdelávacie pracovisko, so sídlom na Ústave konkurencieschopnosti a inovácií Žilinskej univerzity. Spolupráca v rámci spoločného pracoviska vychádza z potrieb zmluvných strán a je orientovaná najmä na riešenie spoločných technologických projektov v oblasti expertných štúdií, projektov, vývoja prototypov technologických a mechatronických systémov.

Spoločne riešené projekty sú zamerané najmä na :

poskytovanie expertných služieb v oblasti konštruovania výrobkov a prototypov technických systémov, výpočtov s využitím MKP, Rapid Prototypingu, mechatronických systémov a počítačom podporovaných činností,

poskytovanie služieb v oblasti vedy, výskumu a vzdelávania, riešenie diplomových a dizertačných prác, ročníkových projektov, výchova doktorandov a príprava diplomantov,

poskytovanie služieb v oblasti školenia a kontinuálneho vzdelávania odborníkov z praxe v počítačom podporovaných činnostiach a mechatronických systémoch,

projektovanie, skúšanie a posudzovanie technologických postupov a výrobkov,

prezentáciu obojstranne dosiahnutých výsledkov.

ÚKaI má ďalej rozsiahlu spoluprácu s VW Slovakia, Whirlpool Poprad, TRW Bytča, VIPO Partizánske, a.s., MATADOR Automotiv Púchov a.s., PSL Považská Bystrica, a. s., Kinex Bytča, a.s., SLCP Žilina, CEIT Žilina a pod.

V súčasnosti ÚKaI rozvíja intenzívnejšiu spoluprácu aj s podobnými inštitúciami v zahraničí. V Poľsku je to Centrum pokrokových technológií pri Politechnike vo Wroclavi, a v Nemecku Thyssen Krupp, Scheidt Bachmann a Krauss Maffei Technology.

Od polovice roku 2012 sa v spolupráci s firmou IMET, a.s. Bratislava, začal riešiť projekt zameraný na priemyselný výskum nových postupov pre stanovenie parametrov valivých ložísk.

Vedeckovýskumné a odborné podujatia

Ústav konkurencieschopnosti a inovácií spoločne so Strojníckou fakultou už dlhodobo intenzívne spolupracujú so zahraničnými pracoviskami. V poslednom období je realizovaná veľmi úzka spolupráca s Akademiou Techniczno-Humanisticzną v Bielsku Biala (ATH), Politechnikou Wroclaw, Univerzitou v Novom sade a v Splite.

Už niekoľko rokov pokračuje intenzívne budovanie integrovaných výskumno-vývojových laboratórií v oblasti digitálneho podniku, ktorého cieľom je vybudovanie komplexného pracoviska digitálneho podniku pre oblasť automobilového výskumu – časť technológií vlastní ŽU a časť CEIT a.s. Jedná sa o špičkové systémy, u ktorých sa predpokladá široké zapojenie aj v rámci riešenia výskumných projektov 7.RP – EÚ a programu Horizon 2020.

Financovanie a rozpočet

Údaje o laboratórnom, technickom a technologickom vybavení ÚKaI

Pracovníci a doktorandi pracujúci na ÚKaI majú dnes prístup k špičkovým technológiám pre tvorbu virtuálnych 3D modelov, 3D skenovanie, tvorbu fyzických modelov na báze Rapid Prototyping s technológiami FDM, Objet, Vacuum Casting a pod. Ďalej vzužívajú pracoviská na báze technológie Reverse Engineering (FARO LaserARM), termovízie, automatizáciu montáže (FESTO) a inteligentné roboty.

Pretože sa jedná o ojedinele vybavené pracoviská v rámci Slovenska, je záujem o ich využívanie pre účely riešenia ročníkových, diplomových, prípadne doktorandských prác a projektov a tiež pre riešenie výskumných projektov pre prax. V súčasnosti tieto pracoviská využívajú študenti a doktorandi z viacerých domácich a zahraničných univerzít a výskumných inštitúcií, ako aj výskumní a vývojoví pracovníci z inovatívnych firiem.

Vybudované pracoviská v ÚKaI majú bezprostredný vplyv na zvýšenie kvality vzdelávania a na zvýšenie atraktívnosti štúdia v technických a prírodovedných odboroch.

Priebežne sa v ÚKaI buduje laboratórium bioniky, konštruovania a inovácií a laboratórium simulácie a virtuálnej montáže.

V ostatných rokoch sa dobudovali pracoviská pre Vacuum Casting - Rapid Manufacturing Laboratory, Robotomechatroniku - laboratórium simulácie montáže a v spolupráci s CEIT a.s. spoločné pracovisko na vývoj a dlhodobé testovanie automatizovaných logistických prostriedkov – AGV.

Ostatné novobudované pracoviská a laboratóriá sú financované od roku 2004 v rámci riešenia výskumných projektov, ŠP VaV, v rámci programov APVV a programov AV a pod. Pre zaistenie zdrojov financovania sa združujú prostriedky MŠ SR, MH SR, iné zdroje a doplnia sa napr. prostriedkami zo štrukturálnych fondov a zo Sociálneho fondu EÚ a pod.

Finančné prostriedky ÚKaI

V roku 2012 mal ÚKaI príjmy spolu 388 318 € Z toho z dotácie za výskumné aktivity 52 411 (13,5%) € z domácich grantových projektov 316 495 € (81,5%) a zo zahraničných grantových projektov 19 412 € (5,0%). Na rok 2013 sa predpokladá príjem z grantových projektov v objeme cca 350 tisíc € Teda okolo 86% finančných prostriedkov ÚKaI bolo získaných z riešenia domácich a zahraničných výskumných projektov a grantov.

K 31. 12. 2012 boli čerpané prostriedky na mzdy a odvody v objeme viac ako 75 tisíc € V rámci DoVP a štipendií bolo vyplatených cca 25 tisíc € Prostriedky v objeme viac ako 200 tisíc € boli použité na rozvoj laboratórií, nákup materiálu a na služby. Na nákup kníh a časopisov bolo vynaložených cca 1 200 € ÚKaI má dnes v knižnici viac ako 820 kníh v hodnote cca 26 tisíc €. Majetok ÚKaI bude mať ku koncu roka 2012 účtovnú hodnotu viac ako 400 tisíc €

Certifikát kvality

Od júna 2007 je ÚKaI držiteľom certifikátu kvality ISO 9001.

Softvér a technológie ÚKaI

Softvér používaný v ÚKaI

PRO/Engineer 2009, WildFire, PTC, Inc.

Catia V5R13, Dassault, Inc.

Inventor 9.0, Autodesk, Inc.

Ansys R8.1, Ansys, Inc.

Adams 2007, MSC Software, Inc.

Matlab R6.5.1, The MathWorks, Inc.

Invention Machine – Gold Fire

Delmia

SmartTeam

Moderné technológie používané v ÚKaI

Rapid Prototyping - FDM VANTAGE a Dimension, Stratasys Inc., Objet

Rapid Tooling - Vacuum Casting, MK Technology

Reverse Engineering - 3D-Scanning, Minolta Vivid 9000, SensAble, Faro LaserARM

Virtual Reality-virtuálna montáž

MKP - simulácie, analýzy

3D mikroskop Olympus

Festo - automatizácia montáže

Termovízia

Evolution Robotics - inteligentné roboty,

Inteligentné roboty – vlastný vývoj

HighSpeed kamera

Atómový mikroskop AFM.